

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Ligeum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyes-öt centiméterenként 3 fillér.

Parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyitltér megállapodás szerint.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Kedd, szeptember 13.

Sértik a törvényt!

Irt: Kossuth Ferencz

Kolozsvár, szept. 13.

Az a hír járja be az országot, hogy az új vám- és kereskedelmi szerződést Olaszországgal, mely tíz évre kötötték meg, a legközelebbi napokban már aláírják.

Miképpen rendelkezik az 1899-iki XXX. törvények a tárgyban?

E törvény 4-ik §-a második bekezdésében a következőket olvassuk: »A külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifát új autonóm vámtarifával helyettesítendő, a mely mindkét állam mezőgazdasági és ipari érdekeit egyaránt védi.«

Ugyancsak a 4-ik §. első bekezdése a következőképpen szól: »A mennyiben 1903-ig az 1867: XII. törvények 61. §-a értelmében vám és kereskedelmi szövetség (3. §.) nem jött létre: a nemzetközi kereskedelmi szerződések hosszabb időre, mint a jelen törvény hatályának tartamára, vagyis az 1907-en túl terjedő időtartamra nem köthetők.

Az idézett elő és garanciális törvény szövege szerint előadott rendelkezései dacára, a tárgyalások a külfölddel megkezdődtek, s hir szerint, Olaszországgal be is fejeztettek, a nélkül, hogy ez előtt az új autonóm vámtarifát megállapított és megszavaztatott volna.

Továbbá, annak dacára, hogy törvény tiltja azt, hogy 1907-en túl terjedő időtartamra külfölddel megkezdendő tárgyalások kötessenek, azért mégis az olasz szerződés tíz évre, tehát 1914-ig köthetők meg.

Fájdalom, nagyon is gyakran meg történt 1867. óta az, hogy élő törvényeket kiforgatták valódi értelmükből.

Ez a szokás nagy erővel lépett előtérbe a Wekerle-kormányt követő kormányoknál. Jól emléksznünk még arra az időre, midőn elismert pragmatika volt az a törvényértelmezés, hogy a vám- és kereskedelmi ügyekben más állapot nem létezhetik, mint vagy vámszövetség, vagy gazdasági önállóság; más szóval közös vagy önálló vámtérlet.

Ily értelemben nyilatkozott 1897-ben az akkori Bánffy-kormány két minisztere is az akkori országgyűlésen tartott beszédekben.

Még is később ugyanaz a kormány s utána a Széll-kormány, most pedig a Tisza-kormány egészen mást olvastak és olvassák ki az 1867: XII. törvények ide vonatkozó rendelkezéseiből.

Igy született meg az »önálló vámtérlet jogi állapotában fentartott közös vámtérlet«, amely fogalom a fából vaskarika fogalmával versenyezhet.

Azonban az, ami most az 1899: XXX. törvényekkel történik, föltulmulja minden eddigi félremagyarázását a fennálló törvényeknek. Ez már nyílt törvénysértés, ami annál komolyabb következménnyel jár, mennél jogosabban keresett az országnak nagy része alapos biztosítékot a törvényben az iránt, hogy végre 1907-ben (mint végső határidő ponton) teljesen urává fog lenni sorsának a nemzet és ha jónak látja, felállithatja az önálló vámtérletet a nélkül, hogy a közös vámtérlet alapján megkötött kereskedelmi szerződések fennállása ezt hátráltatná.

Alig fér kétség ahhoz, hogy a vámszövetség 1907-ig nem lesz megkötve s ha 1907 előtt meg is kötötték, ez csakis a törvény világos megsértésével történhetnék, mint-hogy e vámszövetség megkötése határidejűl 1902. végét jelölte ki az idézett törvény 4-ik §-a, a mit az is megerősít, hogy ugyan e szakasznak ugyanazon bekezdésében megtiltotta a törvény azt, hogy idegen szerződések kötessenek meg 1907-en túl terjedő időszakra, a mely rendelkezésnek semmi értelme nem lett volna, ha később 1902. vége után is bármikor 1907-ig megköthető lenne a vámszövetség tíz évre, tehát 1907-en túl terjedő időre.

A kormány benyújtotta ugyan, de nem tárgyalhatta azt a javaslatot, mellyel kivételes felhatalmazást kért az olasz tárgyalások megkezdésére az autonóm vámtarifát megállapítása nélkül, ezt a sérelmet tetézte azzal, hogy az ország egyik garanciális törvényének nemcsak szellemét, de betűjét is megsértette az 1907-re vonatkozó határidőre nézve a nélkül, hogy előbb az országgyűlésen javaslatba hozta volna e törvény megváltoztatását, vagy eltörlését, a minek mi természetesen ellentállunk volna.

Nagyon veszélyes utra lép a kormány, midőn az ország egyik garanciális törvényt semmibe sem veszi, sőt teljesen ignorálja és az országot megtöztetja attól az előnytől, a melyért a határidő kitolása 1907-ről 1905-re elfogadtatott, a mely előny az volt, hogy ez utóbbi időponton teljes tabula rasa legyen a vám- és kereskedelmi ügyekben, és minden korlát nélkül határozzon.

hassa el a nemzet azt, hogy akare tovább vámközösséget, vagy pedig élni akar jogával, függetlenül és saját érdeke szerint intézni ezentul vám- és kereskedelmi ügyeit.

Lehetetlen, hogy e törvénysértés és az ország egyik megszerzett jogának kisajátítása, az ország jelentékeny részében a legnagyobb visszatasztást ne szülessen; és ezért az országgyűlésen minden esetre felelőssé kell tenni a kormányt.

A japán—oroszlabor.

— Express tudósítás. —

Budapest, szept. 12.

A keletázsiai harcok teljes szélesedve vette a uralmát a vérrel áztatott harcmezőn. Az orosz fővezér ily értelmű táviratot intézett a cárhoz. Legfeljebb apró csatározások folynak azóta, hogy Meyendorff generális 92 000 főnyi háttérrel sikeresen fedezte az orosz seregeket visszavonulását 20 kilométernyire Mukdenből délre Kuroki ellenében. E szerint Kuropakin visszavonulása sikerültnek mondhat, amit már nem veszelőztet az, hogy mintegy 32 ezer utócsapata veszejtben forog.

A harctér ismét hatalmas eső áztatja. Az utak járhatatlanok. A vérrel itatott mezőkön csupán a sebesültszállító kordék csikorgása hallik. A japánok már 3000 oroszot temettek el — eddig Saját veszteségüket 17 000 főre becsült; ezenkívül ismét egy menekült állítása szerint Port-Artur alatt ismét 15 ezer apán pusztult volna el, holott az utóbbi napokban komoly harcok nem is folytak az erősség körül. Ez utóbbi hírt hát és kétkedéssel fogadjuk.

Az oroszok tudni akarják, hogy a japánoknak már csak 4 páncosok s 8 nagy cirkálójuk van. Erre alapják a Balti flottához fűzött várakozásaikat. De még a japán flotta ily állapotáról erősen aggódalmaskodnak. A japánoknál ugyanis az Elliot szigetek és Korea partj van berendezett bázisuk, legénységük már harcedzett, míg az ő flottájuknak csak legénysége van s hadműveleti bázisról, így gondoskodhatik-e abba Togo ágyú ispeleszűlnak.

Az is kérdés, mi lesz addig a portarturi flottával. A vár tarta magát addig, míg a benszorult hajók ben maradhatnak a Balti flotta megérkezéséig. Lehetőségek azonban, hogy a Balti flota sohasem is ér a Sarga-tengerre, mert a sem tehető Torgoról, hogy ne mennének előbbük s valahol messze délen ne mérkőzzen meg Rosdenszki-vel. Mert ha Port-Artur előtt várja be, bizonyos, hogy az ágyúrejtő kirontanak a benrekedt hajók ha nem is egyesülhetnek testvéreikkel, órázékeny csapást osztogathatnak az ellenszerek.

Vízszint azonban, ha japán hajóhad

— abból a feltételestől indulunk ki, hogy Port-Artur még áll — délre elvonul, bizonyos, hogy a kezart flotta Vladivoszlokba szökik, melynek kikötője sehogysem blokkírozható. A japánoknak tehát ily szempontokból végezniök kell Port-Arturral és hajóhadával. Felmerül a kérdés: nem volna-e hasznosabb, nem a portarthuri flottára, hanem az orosz lobogóra nézve, ha a Szebasztopol és társai — lesz a mi lesz — kitörnének a kikötőből. Hiszen ha egyebet sem vihetnek keresztül, minthogy két japán páncélost elsüllyeszttek, pedig erre vehetnek esetleg magukat teljes erővel, annyira meggyöngyözték a japán hajóhadot, hogy a Balti flotta a siker erős kilátásával vehetné fel a harcot. Három orosz páncélossal csak két japán állana szemben. Szóval heroikus önfeláldozással a tenger urává segíthetné az oroszokat esetleg s nem lehetetlen, hogy sikerülne a menekülés Vladivoszlokba is egyik-másikuknak, mert már decemberben a befagyott vladivoszloki tenger nem fogadhatná be a menekülő hajókat. Az az egy-két hónap, amíg a Balti flotta beleszólhat a küzdelembe, addig sok minden történhetik még a messze keleten.

Budapestre ma a következő táviratok érkeztek:

London szept. 12.

Kuroki 30 kilométernyi távolságban megkezdte Mukdent. Ez egy nagy stratégiai művelet kiinduló pontja lesz. De csapatainak időt kell hagynia a pihenésre.

Washington szept. 12.

A harctérről érkezett hírek szerint Kuropakinnek annyira elfogyott a municiója, hogy képtelen lesz a japánok új támadásának ellentálni.

London, szept. 12.

A Daily Express föltétlenül megbízható orosz forrásból Kuropakin visszavonulását a következőket jelenti: Az orosz hadsereg helyzete nem olyan vigasztalan, mint a miyennek hiszik, különösen azért, mert Mayendorff tábornok 42 000 emberrel Mukdenből délre 20 kilométernyire sikeresen tudja Kurokit föltartani. Szerdán támadta meg először, azonban súlyos veszteségek árán kellett visszavonulnia. Azóta ismétellen megújította támadásait, de megint csak eredménytelenül, mert időközben az orosz utóvéd egy része a vonattal Mukdenbe érkezett. Egy 12 000 főből álló hadosztály azonban a legnagyobb hősiességgel védekezéssel le- letővő tette Kuropakinnek a visszavonulást. Az orosz sereg most öt oszlopban vonul vissza. Az első már elérte Tielinget, a melyet sietve megerősít, hogy a védelem alapjait szolgáljon; a második Tieling és Mukden között van; a harmadik még Mukdennél áll, a negyedik a Meyendorff parancsoksága alatt álló utóvéd, míg az ötödiket három oldalról szorongatják a japánok és most már bizonyos, hogy ez a csapat Mukdent még ritkítva sem fogja elérni.

Mukdennél nem lesz újabb harc és Karbinig vonul vissza Kuropakin. A japánok szerdánig 29 600 embert, az oroszok 33 000 embert veszítettek.

Még egy hadiparancs.

Esküdtszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 12.

A kolozsvári törvényszék, mint esküdt-bírószék őszi ciklusa tegnapi vette kezdetét s mindjárt első nap a ciklus egyik legérdekesebb ügyét tárgyalta. A vádlott dr. Óvári Elemér, kolozsvári fiatal tehetséges ügyvéd volt, kit az ügyesség igaztással vádolt, mert a vasúti sztrájk alkalmával »Még egy hadiparancs« címmel, kemény hangú cikkeket írt, melyben a többek közt — a vád szerint — felhívta a katonai szolgálatra be-rendelt vasutasokat, hogy tagadják meg az engedelmességet. A cikk lapunk hasábjain látott napvilágot és városszerte nagy feltűnést és élénk visszhangot keltett.

Az ügyesség a cikkben az »igaztás« tényálladékká látva vádiratot adott be annak szerzője ellen, melynek alapján aztán a kir. tábla vád alá helyezte dr. Óvári Elemért.

Az érdekes ügy tegnap került főtárgyalás alá s mint előre is látható volt, az esküdtbírószék felmentő verdiktet hozott.

A tárgyalás részletei a következők:

Szentkereszthy Zsigmond báró kuriai bíró, elnök, a közönség élénk érdeklődése mellett nyitotta meg a tárgyalást, melyen szavazó bírák: Stefani Elek és dr. Issekutz Gyula voltak, a vádhatóságot Bigner József kir. alügyész képviselte, a vádlott dr. Óvári Elemér dr. Menyhart Gáspár, kiváló kriminálista védte. Rendes esküdtek voltak: Markó Róbert, br. P. Horváth Kálmán, Wenzel Miksa, Módi Elek, Merza Gyula, Csernyánszky Lajos, Babos Sándor, Brunner Károly, Csermák Gyula, Stemmer József, Schaffer András, Farkas Antal; pótesküdtök: dr. Farkas Gyula, Hevessy Ignác.

Mindenekelőtt a vádlottat hallgatták ki, a ki elismerte ugyan a cikk szerzőségét, de kijelentette azt is, hogy egyáltalán nem érzé magát bűnösnek. Távoll állott tőle az igaztás célja s csupán a hadiparancsot vette bírálat alá, a miből föltétlen joga volt. Azután sorra vette az inkriminált passzusokat és kimutatta, hogy inkább óvás, mint engedelmességre való felhívás volt a célja.

A vádlott kihallgatása után a kérdéseket szövegezte meg a bíróság, majd a perbeszédekre került a sor.

Bigner József alügyész lendületes vádbeszédben igyekezett kimutatni, hogy milyen beláthatatlan veszedelmek következ-ményei lettek volna annak, ha a vasutasok megfogadták volna a cikkirő tanácsát. Beszéde végén a vádlott szigorú megbüntetését kérte.

Általános érdeklődés és figyelem közepette emelkedett szóra dr. Menyhart Gáspár, hogy védené megvédje a súlyos vád ellen. A széles jogi alapon nyugvó, meggyőző érvekben gazdag s nagy jogászi

TÁRCA.

Emlékek.

— Irt: Révai Károly. —

I.

Az ifjú korra visszazongolok:
Rám is mosolygók bájos angyalok;
Szívemben forrón lüktetett a vér,
A láz győzött egy pár forró szemér!

Könnyelmű ifjú-voltam én nagyon,
Szerelmi láz volt éjem, nappalom;
A Szamosmenti jegenyék alatt
Sokszor zokogtam egy leány miatt.

Találkozóra néha megjelent,
És élveztük a mámoros jelent;
De a midőn szökésre biztattam:
Kétségbeesve tekintett rém.

Azóta már sok esztendő letűnt,
Másmás mederben foly az életünk;
Ezúthajú lett a bohó fiú,
S nincs tűz szívében, csak egy kis hamu.

II.

A lány ott állott közlemben
Halványan, mint egy lilium;
Arcát, s szemét előnté néma,
Kétségbeesve tekintett rém.

Margitvirág volt kis kezében,
S sokáig nézte mereven;

Valami édes, boldog érzés
Vonult keresztül szívemen.

S a szírmokat elkezdte tépni
A fellegváról lemenet;
Én minden eldobott szíromnál
Susogtam: »Szeret? Nem szeret?«

Ő elmerültén meg se hallá,
Hogy lázas ajkam mit susog;
Minden lebulló kis pehelynél
Azt mondta: »Élek? Meghalok?«

III.

Emlékszem, midőn esküvőre ment;
Ott voltam én is a templomban bent;
Az oltár mellett álltam mereven
S egy forró könnyesepp regzett szememen.

Mig esküjét mondta a pap után,
Vágyó szemekkel tekintett rém;
Tanúnak hívom az Istent, hogy ott,
Mit akkor mondott, — hamis eskü volt!...

Válasz

Madam Crisantémének folyó hó 4-én az
»Ujság«-ban hozzám intézett kedves levelére.

Mottó:

Tavaszi volt egykor,
Oly édesen éltem...
Árnyékai ennek
Megjönnek az éjben,...

Nagyságos Asszony!

Analfabeta vagyok, hírlapokat nem

irok és nem olvasok s legyőző barátom
nem figyelmeztet a közönyre, úgy ked-
ves levele is — akaratom kívül — vála-
szolatlan maradt volna, edig ugyanis már
elég válaszolatlan levél érheti lelkiismeretemet.

Mindenek előtt tiltózom azon vád
ellen, hogy Magára egyáltalán lehetne hara-
gudni s ha én annak idén evődésszerűen,
tréfásan meginterpelláltam, annak oka nem
az aprehenzió, hanem ésszen más volt,
annál is inkább, hogy magam is Fráterista
vagyok; szeretem azt az édes kis bohém
embert összes hibáival fellem egészen me-
legével s ha látná, hcy mint hajtják össze
a fejünket s dudolgatn legyűlőnek, mikor
a sors — sajnos ritka — ily vagy ott,
vagy a vasuton össze. Akkor nem mon-
daná, hogy nem szíves adnám minden
zenei dicsőségemet — ha volna — az én
»Ides komámnak« s ha azt mondja,
hogy »ősi rózsá csaleg van«, én rádup-
lálok, »hogy száz száz gertyát« több egy
sincs, ez a koronája Fráter nótáknak,
ilyet talán még ő sem tud többet írni!

A »marosmenti apaforgóval« nem
lehetek megelégedve, hisz a mindig ter-
természeti ösztönénél gva is a napfény
felé hajol.

Maradjon hát nekem Crisantéme,
amely nem fordul a nyers nap sugarához,
hisz ősi virág lévén, a nap már csak a

bágyadt sugaraiból juttathat neki. Oly
szépen jellemzi Maga a Crisantéme-et,
hogy nagyon is megszerettem, ez talán
mindenben az én kedélyhangulatomhoz.
Nem futok hát a napraforgó után, meg-
maradok a Crisantémemmel; hisz az én szo-
moru nótáimhoz az leginkább talál.

Hogy megfeleljek arra a kérdésére,
hogy mit éreztem akkor, midőn a »Gizella
keringő«-t csináltam? Nohát igazán meg-
írom, végtelen szeretet az én édes jó
Gizellám iránt, s hogy nem tehettem bele
mindazon érzelmeiket amit éreztem, annak
oka az én zenei gyengeségem volt. Hanem
azért nem panaszkodhatok, mert ez a dalom
lett az életben legjobban honorálva: ilyen
értékes díjat nem kapott sem Frater, sem
Strausz, sem Wagner.... soha!.... soha!

Nem kicsinyelem a maga által küldött
Chrysantémét sem, hálásan köszönöm s
szíves készséggel állok kedves rendelkezé-
sére a hangtalan melódiák megzenésítésével.
De káttam én Magától egy sokkal ér-
tekesebb honoratiót is. Az volt az igaz di-
jazás, mikor a »Teleteli fájdalommal«-ra
könyvezett.... látja ilyen díjakat nem kap
Frater s így nekem nincsen mit irigylnem
tőle.

Jól tette, hogy nem fehér Chrysant-
hémezt küldött, az én lelkiiletemmel a fe-
kete quadrál.... köszönöm, megtartom!
Nem is tudom, hogyan mertem én

válaszolni a Maga annyi tudással megirt
kedves levelére, hisz én naturalista vagyok,
sajnos nem ismerem Dosztojevsky-t, sem
Turgenyew-t, sem az orosz, sem a más
nyelvű zene irodalmakat nem ismerem. Én
még a kottát se jóformán, csak irok, irok
magam sem tudom mit....

De hát szükséges-e az, hiszen Dankó
Pista sem ismerte őket, de talán ismerte a
sziv legrejtettebb örömet és fájdalomát és
azokat hurjára vette s ezekhez már nem
kell zenei tudomány, mert ez maga a zenei
ihlet, az pedig több, mint a tudomány. A
Flaubert citációjáért boldog fráter lehet a
Loránd.

Ami pedig az én haragomat illeti, az-
zal Maga ne törődjék Nagyságos Asszonyom,
az én szívem sokkal s különösen magával
szemben nem ismer haragot s hálásan vesz
Magától mindent, könnyet, Chrysanthémeit
és megemlékezést.

(Folytatás a mottonak!)

Valaki vár rám,
Ott messze-messze
S vágyom csak egy van,
Ott lenni... temetve!...

»Slugováná maramal«

Kezeit csakolom
tisztele barátja
Felszeghy Sándor.

képzettségére való beszéd, melyet egész terjedelmében alább közlünk, mely hatást keltett s a nagyszámú hallgatóság éber érdeklődését mindvégig ébren tartotta.

Dr. Menyhárt Gáspár védbeszéde.

Tek. kir. Törvényszék!

Mélyen tisztelt Esküdt urak!

Mohó kíváncsisággal néztem, hogy a köztudat igen t. képviselője miképpen fogja kifejezni és megjelölni, hogy hol van az ítélkezési pont a védbeli cselekmény és a törvény által felállított tényálladék között s hogy melyek, minők lesznek érveik, a melyekkel minket meggyőzni igyekezik arról, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmény elkövetését és a vád tartható.

Kénytelen vagyok bevallani, hogy a vád erejét illetően nagy illúzióval lettem szegényebb az ügyész erőfeszítésénél is, hogy felfogásomban esetet megítéléséül illettől egy hajszálnyit elhajrást nem eredményezett a vádbeszéd, melyet legjobban hasonlíthatunk egy sok külön düsszel föllepített karsu toronyhoz, melynek elfeledtek alapot ásní, vagy mondjuk úgy, a melyet szerteoszló homokra építettek.

A vád ugyanis — engedelmet a kifejezésért — az igazság törvényes fogalmával nincs eléggé tisztában. Lásuk mit mond a törvény. (Olvassa a Btk. 172. §-át.) A mint látjuk Esküdt urak, a törvény a közzététel módján kívül három lényeges alkotó eleméből állítja fel az igazság szóbaírtó helyét és a tényálladékát. Megkívánja, hogy valamely hatóságának rendelete vagy meghagyása ellen való engedetlenségre egyenesen hívjon fel valaki másokat.

Bár a köztudat ur bizonyítási eljárás rendén kifejezett abbéli kíváncsiságon, hogy a kibocsátott legfelsőbb parancs hű szövegét mutassa be, eleget nem tett és a mint hallottuk, a hivatalos lapnak az a száma, a melyben az a parancs megjelent, a törvényszéknek nem található meg, mert az akkori forgalom-zavar miatt meg sem érkezett, a miből azt a következtetést lehet levonni, hogy vagy az ügyész ur se látta azt a parancsot teljes szövegében s a vádemelésből ez a következtetés a jogosultabb, vagy pedig az következik belőle, hogy a vádhatóság egyedül volt szerencsés a hivatalos lap ama számába belepilánthatni: én mégis a vádiratban közölt szöveg valódiságát elfogadom és nem vonom kétségbe azt sem, hogy a mondott szöveg legfelsőbb parancs valóban megjelent.

Hogyan is szól ez a parancs? „Parancsolom, hogy a magyar állam területén vasúti szolgáltatás álló tartályok és pórtartályok katonák behívásának és szolgáltatásának a Mv. hoz beosztassanak”.

Kihez szól ez a parancs? Senki másra, mint a végrehajtó hatalom azon szerveire, kiknek a Felső közvetlenül nyílt parancsot osztogatni szoktak s a kiknek joguk és kötelességük a parancs végrehajtása: a hadügyi kormányhoz. Mert sem a törvényszék, sem az ügyész ur, sem én, sem egyetlen egy vasutas sem ennek az országnak nem hivhat be katonai szolgálatra senkit. És ki lehetett volna ezen parancs ellen való engedetlenségre felhívni? Kétségtelenül senkit más, mint a kinek kötelességében állott a parancs végrehajtása, a kormányt. Nem a Felső ezen parancsára vonultak be a tartályok vasutasok, hanem a katonai hatóságok behívására és hogy ha a parancs megjelenése után, de még mielőtt a kormány rendelkezése következtében az illetékes katonai hatóságok a meghívottak kibocsátottak volna, megszűnt volna a sztrájk és a legfelső parancs foganatosítása újabb intézkedés következtében abban maradt volna: kérdem én, lehetett volna-e ezen parancs ellen engedetlenkedni? Ugy-e bár nem? Következésképp ezen parancs ellen való engedetlenségre felhívni sem lehetett.

Más volna, ha a vád arra lett volna alapítva, hogy a legfelső parancs alapján kiadott kormányrendelet ellen ígát e cikk. Ugy, de ez nem vád tárgya, erre ki sem terjeszthetjük. E nélkül pedig hiányzik az a törvényes felsőszeg által kiadott rendelet, a mely ellen való engedetlenségre felhívás történt. Már ezen alkat-elem hiánj egészen megdőlt a vád.

De tovább megyek, uraim és be fogom bizonyítani önöknek, hogy a cikk inkriminált részében sem felhívás, még kevésbbé egyenes felhívás, hogy kevésbbé engedetlenségre való felhívás nem foglaltatik.

Elemezzük egy kissé a dolgokat. Mi a felhívás? Amennyi helyen így határozom meg: valakihez vagy többekhez akaratomnak egy bizonyos irányban való elhatározása céljából, valamely lehető, véghezvethető, pozitív vagy negatív cselekmény elkövetése céljából intézett kérés, buzdítás, figyelmeztetés, szózat, reábirás.

Ha most ezen fogalom ismeretében levő nyugodt gondolkodás embertől, aki ezt a cikket végig olvasta, azt kérdjük, mondja meg, melyik sorában annak van egy lehető cselekmény elkövetésére intézett felhívás, aigba fogunk más feleletet kapni, minthogy ilyesvalami nincs benne.

Mert az a cikk a legindividueálisabb morfondirozás a kormány eljárása miatt, elmélkedés az intézkedés gyakorlati kivihetősége, vagy kivihetlensége felett, még pedig — s ezt is meg kell mondanom — alapos félreértéssel.

Az egyéni vélemény elmondásán felül azonban, a mely lehet óhaját, esetleg tanács is, a cikkben egyéb nincs.

Mondjuk azonban a köztudat szájá-

val, hogy ez a kifejezés „szakímeretűket azonban felejtsek el” — az felhívás.

Hát lehet-e valakinek akarat elhatározása arra irányozva, hogy elfeledjen valamit?

Lehet-e befolyásolni, irányítani valakinek akaratát arra, hogy elfelejtjen valamit.

Hiszen ez töltünk, akaratunktól teljesen független más lelki folyamat.

Mint akarhatja a gyermek elfelejtetni a verést, melyet szenvedett, még azután is érzi, mikor már nem sajnó a helye.

Mint mondhatjuk, a köztudat t. képviselőjének, hogy felejtse el a törvényt; azt nem határozhatja magában és vége nem viheti. Az bekövetkeztetik egyszer akaratának minden befolyása nélkül, de akaratával soha.

Mint mondhatjuk, hogy még egy példát állítsak fel, a franciának, hogy felejtse el Sedánt, vagy Kuropatkin tábornoknak, hogy felejtse Liaojangot, meg Kurokit! Szeretné talán, de nem tudja.

Szóval olyan valamire felhívni mást, a minek véghezvitele nem lehetséges büntetőjog értelmében felhívni nem lehet.

Nem felejttem el mélyen tisztelt esküdt urak azt az értelmezést sem, melyet a kir. ügyész ur az inkriminált szavaknak ad, hogy t. i. vádoltat azt kívánta mondani a vasutasoknak, hogy ne öljenek a mozdonyra, hogy tegyenek úgy, mintha mit sem értenének a vasúti szolgálathoz, mintha nem volna az erre szükséges ismeretek birtokában és tehát tagadják meg a szolgálatot szakímeret hiján. Mondom, lehet ez is értelme a cikkben foglaltaknak.

Azonban... s itt térjünk vissza megint magára a törvényre. A törvény nem bármiféle felhívást enged meg a végből, hogy egy elemét alkothassa az igazság vétségének; hanem egyenes felhívást kíván. A mi megint két kíváncsiat rejt magában.

Egyenes a felhívás egyfelől akkor, ha kétségtelenül azokhoz van intézve, a kiknek akaratát irányítani akarjuk; másfelől pedig akkor, ha kifejezetten megmondjuk, hogy mire kívánjuk irányítani az akaratot.

Ha valaki azt mondja pl. egy nyilvános gyűlésen: emberek foglaltok el X. gróf birtokait, mert az mindnyájunké, közölj egy-egy egyenes felhívás, mert az ott jelenlévők akaratát akarja elhatározásra bírni és meg is mondja, hogy mi végből.

De ha valaki egy nyilvános társaságban, ha azt mondta volna a legfelsőbb parancs megjelenése után, még ha vasutasok is lettek volna jelen: a vasutasok ne vonuljanak be, jól tennék, ha megtagdnák a szolgálatot; vagy ha valaki újságba ír egy elmékedő cikket a parancs eredményeit mérlegelvén, a mely cikket lehet, hogy olvasnak az érdekeltek, lehet, hogy nem: vagy az semminemű ismertetést az egyenes felhívásnak magában nem foglalja és nem foglalta volna.

És a mint nem mondjuk a sanda mészárosról, hogy egyenesen nézi a levágandó állatot, már t. i. a mi szemünk szerint nem egyenesen: úgy nem mondhatjuk az inkriminált közleményről sem, hogy egyenes felhívás van benne; mert világos, hogy nem egyenes, hiszen maga az ügyész vádbeszéd is concedálja azt, sőt nyíltan bevallja, hogy csak kerülő úton lehet eljutni annak világos megértéséhez, hogy mit is akar voltaképpen mondani.

A hol pedig nem azokhoz intézték felhívás, akiket valamely cselekményre reá bírni akarunk; a hol közvetve, következtetések útján jutunk el annak megismeréséhez, hogy mely akarat elhatározására kívánja valaki rábírni azt, a kihez a felhívást intézi: ott egyenes felhívásról sem a szónak etimológiai, sem logikai értelme szerint: szólni nem lehet.

A cikk egyenes felhívása nézetem szerint csak épen olyan egyenes, mint a milyen egyenes egy jól becsipelt embernek a járása, vagy a milyen egyenes a „belső” fogalomnak az a valamikor olvastam s most eszembe jutó meghatározása: „minden olyan belső, a melynek belseje van épen olyan külső, mint a milyen belső az a külső, melynek külseje van.”

Kell-e még valamit mondanom? Ugy igaz a törvény 3-ik alkatelméből megkívánja, hogy a felhívásnak engedetlenségre kell szólnia. Mi van a parancsban? Az, hogy a vasutasok behívassanak és szolgáltatásukat beosztassanak. Egyéb nincs. És mi van a cikkben az, hogy vonuljanak be, botorul cselekednének, ha nem vonulnának be. Ha ez engedetlenségre való felhívás, úgy kíváncsi volnék hallani az ügyész urtól annak megjelölését, hogy mi az engedetlenségre való buzdítás.

Azt is sérelmezni a vád, hogy a cikk ama kitételében itt az alkalom jogos követelésünk kinyeréséhez stb. szintén engedetlenségre való felhívást foglal magában. Igaz, hogy ezt csak a vádiratban mondja, most az imént hangzott beszédjében arról nem emlékezett meg a köztudat ur. Bizonyára azért, mert ma már ő is látja, hogy ebben a legfelsőbb parancs ellen engedetlenségre való felhívásnak még csak lehellel sem lehet fölfedezni. Ha van ebben felhívás, akkor ez csak a strikte folytatására való felhívás, ami nem is büntetendő cselekmény, meg különösen mai vitafókuszunknak nem tárgya.

Ezért nem is foglalkozom vele részletesen.

Megismételek ezek után esküdt urak, hogy a ki a cikket figyelemmel elolvassa, az

semmi egyebet nem találhat benne, mint azt, hogy cikkíró a kormány eljárását kicsinyli, a vasutasok követelésével szemben való magatartását ócsározza. A kormány elhatározásának tudja be a parancs kibocsátását s a vele célba vett intézkedés meddőségét, sikertelenségét vitatja.

Már pedig egy rendelkezés hatósági intézkedés kritikája, mondjuk jogosulatlan és nem helyes kritikája még soha engedetlenségre való egyenes felhívásnak nem minősítettett.

Nem csináltam titkot belőle, ma is megmondom, hogy én a vasutasok strikáját kemény szavakkal elítéltem.

Azt sem hallgatom el, hogy a felolvasott cikknek egyetlen egy sorát sem teszem magamévá. Megindokolása ennek — nem ide tartozik. És ha arról volna szó, hogy helyes-e az a cikk, akár közgazdasági, akár politikai, akár etikai vagy bármiféle más szempontból senki engem tisztelt esküdt urak e helyen nem találha ma. Még a tisztelt barátom és kollégám iránt való igen nagy sympathiam sem bírt volna arra rá, hogy meggyőződésemet félre tegyem.

Ugy, de nem arról van szó, hanem arról, hogy a cikkel van-e bűncselekmény elkövetve s helyesebben egyedül csak arról, hogy a cikknek inkriminált helyeivel elkövetett-e az igazságban a büntető törvény 172-ik §-ában meghatározott igazság vétése.

Erre a kérdésre pedig legjobb meggyőződéssel azt a feleletet adtam magamnak, mielőtt a vádemelő vállaikoztam volna s a mely meggyőződésben önként tisztelt esküdt urak hiszem, hogy engem meg fognak tartani, hogy nincs bűncselekmény jelen és vádolt kollégám ilyet nem követett el. S ebből a felfogásomból nem tudott eltéríteni engem a köztudat egy hajszálnyira sem, mert meg sem kísérelte bizonyítani, hogy a tényálladék törvényes alkatelemeinek akár csak egyike is fennfolygna.

S ezzel uraim végeztem. Csak azt engedjék meg tisztelt esküdt urak, hogy én intőzök önökhöz nyíltan egyenes felhívást. A törvény igazsága és tisztasága meggyőződésük szerint mentek fel vádoltat!

A győnyű védelem elhagyása után az esküdtök védőközvetítésre vonultak vissza és rövid tanácskozás után dr. Övári Elemér vádoltat nem bűnösnek mondták ki. Az esküdtök közmondása alapján a törvényt alkalmazó bíróság felmentő ítéletet hozott.

UJDONSÁGOK.

Véres szeremi dráma Kolozsvárt.

Gyilkosság és öngyilkosság a Károlyi kórházban.

Sajt tudósítónkól.

Kolozsvár, szept. 13.

Pisztolylövések zaja verte fel tegnap este a Károlyi órák környékét. Egy szerelmes székely legény sebezte halálra kedvesét s azután maga ellen fordította a gyilkos fegyvert. Rég óta ismerte a leányt a legény; szerete oly nagy szerelemmel, milyennel manapág nem igen szeretnek és félt még annak gondolatától is, hogy egykor elfordul tőle a lány és más fogja élelni karsu derekát, és fogja csókolni rózsás arcát, bízni ajkát. És ez az érhetetlen féltékenység vol szülőke a tegnapi véres tragédiának.

A tragikus esetről részletes tudósításunk a következők.

Balázs Máty sepsiszentiványi, állás nélküli székely leány rég óta szerelmi viszont folytatott székely Irén szakszónóval. Évek óta ismerte egymást. A legény nap-nap után felkereste a fiatal, csinos lányt s együtt szökték a erveket, hogy majd mikor elég pénzű szerzetek, elmennek a legény hegyes-pölgyes házjába s ott fognak élni, mint férj és feleség — boldogan.

Egy ideig nem zavarta viszonyukat. Pár hét óta azonban a legény fejébe vette, hogy kedvese nem szereti, szíve máshoz húzza. Hiába monotta a leány, hogy csakis őt szereti, a legény csak nem tudott meggyődni.

Fokozta elkéredését az a szerencsétlen körülmény is hogy kiesett állásából s nem tudott munkát kapni. Több ideje volt így szerelméről gondolkodni s rögeszméjével, kedvese hűtlenségével is többet foglalkozott.

Tegnap délelőtt aztán végsőre határozta el magát. Revolvért vásárolt. Este, alighogy beakonyodott, fekerste a leányt, ki dr. Engel Gábor kórház igazgatójánál szolgált a Károlyi országos kórházban. Jó ideig csendesen beszélgetett, de egyszerre csak a legény kirántotta a revolvért egymástól és lövött tett. Balázs Máty, a féltékeny szelemes megölte a szerencsétlen leányt. Háromszor őt rá. A lövések találta: a leány élettelenül esett össze.

A legény még sógázta, hogy jól ta-

lálta-e, meghalt-e igazán a leány? Mikor meggyőződött róla, hogy már nincs élet benne, elrohant a véres tett színhelyéről s az utcán kétszer önmagára sütötte a fegyvert. A nagy lövöldözésre óriási tömeg verődött össze, mely élénk izgalommal tárgyalta a legújabb véres szerelmi tragédiát. A kórházban levő orvosok rögtön megvizsgálták a szegény áldozatot, de már csak a beállott halált konstatálták. Balázs Károlyt életveszélyes sebeivel a kórház sebészeti osztályába szállították hol mindjárt ápolás alá vették, bár életbenmaradásához nincs remény.

A rendőrség részéről Király Lajos fogalmazó 8 óra tájban egyik városi orrossal helyszíni szemlét tartott s jegyzőkönyvet vett fel a véres esetről. Balázs Mihályt is kihallgatta, meg eszméletnél volt, s világos feleleteket adott, de nemsokára elvesztette eszméletét s most erős sebláz gyötíri. A véres szerelmi dráma városszerte nagy feltűnést keltett.

Az Ördög-árok ügye.

A városi tanács figyelmébe.

Kolozsvár, szept. 13.

Lapunk kezdeményezésére már hónapokkal ezelőtt határozatot hozott a városi törvényhatósági bizottság az Ördög-árok ügyében. A határozat úgy szólt, hogy az Ördög-árok, a piszok és a bacilusoknak évtizedek óta első rendű melegágyát sürgősen rendezni kell: lecsapolni, kitisztítani, hogy ne rongos tovább a levegő és ne terjessze a különféle epidémiákat.

Nem tudjuk mi okból, de tény, hogy a városi törvényhatósági bizottság határozatát még maig sem hajtotta végre a kommunális végrehajtó szerve: a városi tanács.

Es az Ördög-árok még ma is csufítja Kolozsvár városát, megméltatlanságát és sok idegen embernek elrontja városunkról táplált jó véleményét.

Két hét múlva azon a helyen, hol az Ördög-árok bűzhadi, tepsdi, paták torkolata van: szoborleplezés lesz.

A Szent György szobrát leplezik le nagy ünnepek közt.

A leplezési ünnepélyen Berzeviczy Albert vallás és közoktatásiügyi miniszter is részt vesz.

E helyen, az alkalommal azonban nem azt óhajtuk szóra tenni, hogy egy sürgősnek jelzett közgyűlési határozatot t h o n a p alatt (!) még mindig nem hajtottott végre, csupán egy tiszteletjes kérés kívánánk a referens tanácsos urhoz intézni.

Lásza be mulasztását, próbálja meg, vigye véghez két hét alatt, mire őt hónap nem volt elég. Lásson munkához haladé nélkül, rendeztesse az Ördög-árok szennylenet ügyét, mert a leplezési ünnepély közönségének, talán még a nagyméltóságú miniszter urak sem lesz valami kellemes, ha a virágilathas a leplezési ünnepi hangulatba az Ördög-árok tepsdi szennyének undorító illata is belevegylül...

Egy helyettesítés kellemetlenségei.

A más eljegyzése, mint válóok.

Kolozsvár, szept. 12.

Sokat beszélnek most Kolozsvárt egy fiatal orvos válóperéről, a melyet hűtlenség címen indított meg a férj ellen az alig 8 hónapos asszonya. Az a bizonyos „kereset” már készen is volt az ügyvéd asztalán, de éppen a beadás előtt összetépték, mert a házastestek között bekövetkezett affér simán intéződött el.

A férj és feleség között támadt ügyeske ugyancsak egy kacagtató bohóságnak szolgálhat bőséges anyagul és ha talán valamely ötletes francia szerző tudomást szerezne róla, a jövő színi szezonban bizonyára pompás darabbal lepné meg az európai színpadokat.

A dolog úgy történt, hogy egy közeli városban lakó fiatal orvos, a ki az év elején esküdtől örök hűséget a feleségének, a fűrdőszék közepén a székely föld egy ismert fűrdőjébe küldte nyaralni a fiatal asszonyt. A férj nem maradhatott a fűrdőn a friss menyecskével, mert praktizása olyan széles körű, hogy ugyancsak irigyelik az orvoskolégák.

A fiatal menyecske nyolc héttig élvezte a hegyi levegőt és nap-nap mellett expresszleveleket írt az otthonmaradt férjének, hogy mennyire vágyódik utána. A férj válaszában sajnálkozott a dolgon s konstatálta, hogy a menyecskének igaza van, de mit tehetett, mikor az üzlet — üzlet, azaz, hogy a praxis — praxis.

Teltek a hetek, úgy hogy a nyolc hét-hez már csak kettő hiányzott. Ekkor rászánta magát a férj, hogy leutazik az epekedő asszonykához. De, hogy a praxis el ne legyen hanyagolva, amíg ő távol lesz, annak rendje és módja szerint egyik orvoskolégáját bízta meg. Itt meg kell jegyezni, hogy a helyettesítő orvos szintén fiatal és kevés pacienseel rendelkezik, nőtelen és gazdag

feleségről álmódó. Mikor az orvosfőúr a barátját helyettesítésre megkérte, figyelmebe ajánlotta egyszersmind, hogy egy tekintélyes háziúr leányát is kezeli, a kinek a bája nem komoly ugyan, de a diagnózis szükségessé teszi a nap-nap mellett való látogatást.

Miután pedig a szalmaövegy orvos mindenre kioktatta a barátot, szívós bucsu után elutazott a nyaraló feleségéhez.

Az örm óriási volt. Három napig folytón az egymás után való epekedésről, izzó vágyakról és szerelméről beszélgettek, mint ahogy a fiatal házask között szokás. A boldogság így tartott vagy egy hétig, a midőn a férj egy délután azt mondotta a feleségének, hogy ha már itt van, hát kirándulást tesz az Aldunára. A menyecske, aki nyaralás alatt egy utat megtette volt, nem kísérté el a férjét, hanem estére vissza várta. Ugyanaznap délután történt, hogy az orvos címére látirat érkezett a lakóhelyéről. Az orvosné vette át s ezt olvasta benne:

— Helyetted megjelentem Margitnál eljegyeztem Ernő.

A doktorú többször elolvasta a sürgőnyt, de nem értette. Gondolt sok mindent, végre kistitotte, hogy az ura megszallja. Sokáig gondolkodott azon, hogy ki lehet az a Margit, de nem tudta.

— Bizonyára valami orfeum énekesnő — vélte. A fiatal menyecske e hír vétele után nagyon de nagyon zokogott s elhatározta, hogy be sem várja a kiránduláson levő urat, hanem csomagol és azonnal szüleikhez utazik. Csak egy papírszeletet hagyott hátra, a melyen ez volt:

— Tudok mindent. Anyámhoz utaztam. Ne közeledjék. Nyomorult!

A doktor ur este haza is érkezett és kétségbeesetten olvasta, a mit a felesége írt neki. Nyomban ő is utána utazott s első dologja persze az volt, hogy felkeresse a feleségét. A mamáknál azonban kiadták az útját s csak annyit szóltak:

— Mehet Margithoz!

A válókereset pedig másnap az ügyvédnél elkészült.

A szegény férj azt se tudta, hogy mi történt vele. Nem képzelte, hogy miért hagyta el a felesége, nem sejtette, hogy ki az a Margit. A mint másnap az utcán haladt, a helyettesével találkozott. Kelletlenül üdvözölt a kollégát, aki örömmel kérdezősködött:

— Nos mit szólsz hozzá, ugy-e ügyes ember vagyok,

— Miért?

— Hát nem tudod? Hiszen tudod, hogy Margit...

— Micsoda Margit?

— Hát a jegyesem.

A férj könyörgésére a vőlegény elmesélte ezután, hogy a figyelmebe ajánlott leányt ő is odaadón gyógykezelte, hogy a papa halálából no meg egy kis szerelméből is beleegyezését adta a házassághoz.

— Hát ez az a Margit? — kiáltott fel az orvos.

— Hiszen tudod, hogy ez, hiszen meg-sürgönyöztem.

A megbántott férj ekkor tisztán látta a helyzetet s a barátjával azonnal a mamák lakására sietett, ahol az ügyet kimagyarázták és intézkedtek, hogy az ügyvéd a válókeresetet, mint tárgyalant — be ne adja.

(Személyi hírek.) Dr. Bartók

György ev. ref. püspök ma este Ujvidékre utazik, hogy részt vegyen a Protestáns Irodalmi Társaság közgyűlésén. — Schack Béla, a kereskedelmi iskolák kir. főigazgatója ma reggel Kolozsvárra érkezett, hogy résztvegyen a kereskedelmi iskola szeptemberi értekezési vizsgáján. Ugyancsak ma érkezett Kolozsvárra Fuhman Ferenc, ki mint a kereskedelmi miniszter megbízottja fog résztvenni az értekezési vizsgálaton.

(A kolozsvári Tanitók Háza

megnyitása.) A kolozsvári Tanitók Háza tegnapelőtt nyitották meg. Az intézetben 80 növendék nyert elhelyezést. A megnyitás alkalmával Kozma Ferenc az intézet gondnoka beszédet intézett a növendékekhez, ismertetve az intézet célját és a rendszabályokat. A Tanitók Háza ünnepélyes megnyitását még e hó folyamán megtartják, amikor Berzeviczy Albert közoktatási miniszter Kolozsvárra jön és részvesz a nagyszabású felavatási ünnepélyen.

(A városi jövedéki hivatal

szervezése.) Ily című cikkünkre tegnap a «Nemzeti Hírlap» hasábjain «Városi» aláírással válasz jelent meg. Örömmel konstatáljuk, hogy a közönség körében visszhangra talált alapunk által felvetett kérdés, mert a szakszerű hozzászólás minden esetben szolgálatot tesz az ügynek. A hivatkozott cikkre való érdemi válasz jogát cikkíróinknak tartjuk fenn.

(A Kossuth szobor-bizottság

ülése.) A Kossuth szobor-bizottság elnöksége — mint említettük is — tegnap délutánra ülésre hívta össze a bizottság tagjait a város háza közgyűlési termében. A gyűlés azonban, mivel a tagok csekély számban jelentek meg, nem volt megtart-

A legkiválóbb tanárok s orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknek, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis számárhuruf és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik.**

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet megsejteneti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban név-

genként 4 — kor-ért kaphat. Figyeljünk, hogy minden üveg alant cseggel legyen ellátva:

F. Hoffmann & Co. Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

ható. A következő ülés a postapostolára lesz később meghatározandó időben megtartva.

— (Uj gazdasági tudósítók.) A m. kir. földmívelésügyi miniszter Bencze Károly széki lakost, Szolnok-Doboka vármegye szamosújvári járására; Nemes Károly topánfalvai lakost, Torda-Aranyos vármegye topánfalvai járására; Molnár Lajos csübbi lakost, Udvarhely vármegye székelykeresztúri járására; Erőse Sándor sóváradilakost, Maros-Torda vármegye nyárádszeredai járására; Jancsó Ferenc és Zádory Károly petrozsényi lakosokat Hunyad vármegye petrozsényi járására; Sipos Samu sepsiszentgyörgyi lakost, Háromszék vármegyébe Sepsiszentgyörgy r. t. város határára és Eperjesi Albert kézdívasárhelyi lakost, Kézdívasárhely r. t. város határára nézve a gazdasági tudósítói tisztelet bízta meg.

— (A tordai hadgyakorlatok.) Az erdélyi hatodik honvédkörlet csapatai Ruprecht tábornok vezetésével tudvalevően most tartják hadgyakorlataikat Torda környékén. A kolozsvári 21-ik honvéd gyalogezred kedden reggel vonult el Torda mellett, utközben gyakorlatozott és Szentmihályfalván állapodott meg. Pénteken két gyalogezred: a 22-ik és 21-ik ezrednek gyakorlatozók Torda környékén, a 9-ik honvéd huszárezreddel. Tegnap a marosvásárhelyi 22-ik honvéd ezred Sósölgyben harcserző célból végezést tartott, holnap pedig a kolozsvári 21. gyalogezred tart harcserző lövészetet. Az érdekes gyakorlatozást Klobucsár Vilmos altábornagy, honvédségi adalatus is végigfigyelte és megelégedésének adott kifejezést.

— (A város, mint a magyar ipar támogatója.) A kereskedelmi miniszter felhívta a törvényhatóságokat, köztük Kolozsvárt is, tegyenek jelentést, hogy a múlt évben mennyi iparcikket szereztek be, mennyit itthon s mennyit külföldön. A miniszter ennek alapján akarja megállapítani, hogy a törvényhatóságok komolyan követik-e azt a miniszteri rendelkezést, hogy hacsak lehet, magyar iparműveket kell beszerezni. A tanács kimutatást fog készíteni arról, mennyit adott a város tavaly az iparosoknak. Szeretnők hinni, hogy ez a kimutatás igazolni fogja, hogy a város nemcsak szóval hirdeti a magyar ipar támogatását, hanem a gyakorlatban is cselekszik azt. Csak azt vásárolja külföldön, ami itthon nem kapható.

— (Vizsgák a theológián.) A kolozsvári ev. ref. theológián most folynak a vizsgák. Az első és második papi vizsgára 16 pappal jelentkezett. A jelöltek egyrésze tegnap már levizsgázott, a másik rész most vizsgázik. A vizsgálatokon Dr. Bartók György püspök elnököl.

— (Kolozsvári tisztek táncestélye Szamosújvárt.) A jelenleg Szamosújvárt gyakorlatozó kolozsvári cs. és kir. 62. gyalogezred tisztikara szombaton jól sikerült táncestélyt rendezett Szamosújvárt, a városi nagyerőben. A tisztikar a táncmulatást megint viszonzásul rendeztek az ottani szíves fogadtatásért. Az estélyen a tisztikar teljes számban megjelent és a táncmulatás maga az ezred zenekara szolgáltatta. A tisztikarból alakult rendezőség tapintatos figyelemmel felelt meg kötelességének. Az ötletes rendezőbizottság minden hölgynek egy-egy virágcsokrot nyújtott át, a mint a terembe lépett. A mulatságon ott volt a város közönségének csaknem egész intelligenciája, mely a késő reggeli órákig vig hangulathoz mulatozott és áldozott jó kedvvel Terpsichorának. A nők közül jelen voltak asszonyok: Todorfi Lukácsné, Duha Kristófné, Áján Ioachimné, Esztégar Jánosné, öz. Gónczy Mihályné, Zakariás Józsefné, Váradai Lajosné, Uhlárik Albinné, Haris Andorné, Gólyfán Tiadarné, Turcsa Lukácsné, Zsárfi Józsefné, Ázbej R. Jakabné, Mártonfi Lajosné, Gónczy Gyuláné, Bándi Boláné, Czecz Lukácsné, Venis Gyuláné, Pál Bogdáné, Nagy Lajosné, Pordea Gyuláné, Dömötör Jánosné, Salamon Árpádné, Hárbi Mártonné, Cheul Todoré, Nyegruce Todoré, Kirchner Jenőné, öz. László Lajosné, öz. Pátrubán Mártonné, Domonkos Károlyné, Amírás Bogdáné, Rác Jánosné, László Mariska, Bárány Mártonné. Lányok: Esztégar Mariska, Áján Mariska, Barsán Ilona, Kovrig Mariska, Duha Mariska, Uhlárik Emília, Kovrig Juliska, Merza Kata, Pál Mariska, Nagy Ibolyka, Pordea Ilona, Bosáneci Valéria, Sámhi Kata, Dömötör Erzs, Hárbi Kata, Áján Berta, Fekete Ibolyka, Bárány Mariska, Nicórá nővérek, Novák Róza, Halmos Irén, Kaszó Erzs, Bernát Ilona, Zombori Emmi.

— (Kintutetett iskolai igazgató.) Jó Gáspárt a székelyudvarhelyi román. f. gymnasium igazgatójának mult vasárnap adták át nagy ünnepségek között a Jancz József rend lovagkeresztjét. A kintutetett igazgatónak — mint nekünk írják — Hollaki Arthur főispán tüzte mellé az érdemkeresztet. Pál István kanonok, status előadó, a főtanfőnök ág nevében meleg szavakkal üdvözölte Jó Gáspárt, ki meghatóttan mondott köszönetet az ünnepeltetésért.

— (A kolozsvári csendőrök mint zoltók.) A belügyminiszter tudvalevőleg rendelkezett, hogy a m. kir. csendőrgéleltség megtagadja az utazással járó feladatokat. Kolozsvárt már meg is nyitott a csendőrök zoltási tanfolyama. A tanfolyamot Polcz Rezső főparancsnok vezette meg és vezeti. A tanfolyamon 75 csendőrt képeznek ki, 11 elméleti és 11 gyakorlati órán.

— (Kossuth asztaltársaság Kézdívasárhelyi.) Mint nekünk írják Kézdívasárhelyről, folyó hó 19-én Kossuth Lajos születésének 102. évfordulóján megalkul a «Kossuth Lajos asztaltársaság» a nagy hazafi háhatatlan eszméi szolgálatára. E tárgyban e hét elején a kézdívasárhelyi társadalom vezetői értekezletet fognak tartani.

— (A Kolozsvári Athletikai Club) A nyári rövid szünet után, folyó hó elején kezdte meg újból gyakorlatait a Kolozsvári Athletikai Club, egyelőre hetenkint háromszor, kedden, csütörtökön és szombaton; szeptember 15-től kezdve pedig naponként 6-8 óra között a vívás- és tornaszablonból a Torna-vivódában levő egyetemi gyakorló helyiségben. Az idény beálltával a tagok száma új belépésekkel szépen gyarapodott. Az egyetemi vezetőség, élén báró Jósika Gábor elnökkel, mindent elkövet a sportútagok kényelme érdekében és így az egyesület virágzása és megszilárdulása biztosan remélhető. Ujabbban football csoportok megalakításán fáradoznak, erre a várostól egy alkalmas játszótér átengedését kéri. Kérés van arra, hogy a szép és egészséges sportnem, még ez ősz folyamán nálunk is meghonosul.

— (A székelyvasutat nem építik ki.) Udvarhelymegye törvényhatósági bizottsága április hó 24-én tartott közgyűléséből tudvalevően felirattal kereste meg a minisztert, hogy Kolozsvár—Marosvásárhely—Székelyudvarhely—Sepsiszentgyörgy—Bodzaforuló vasúti vonalat kiépítesse. E felirattal a miniszter most intézte el, s mint nekünk Székelyudvarhelyről írják — a napokban kelt leiratában arról értesítette a megye közönségét, hogy az óhajtott vasútvonal kivétel nélkül, mert egyáltalán nem számol a helyi viszonyokkal, a hét vízállással, hanem egész egyszerűen légvonalban akarja a Székelyföldet a Pékettengerrel összekötni, amit egy Oláhországgal folytatandó tárgyalás is meg kellene előzzen, azonban, miután e vonal csaknem párhuzamosan haladna a predeál vonallal, földesleges is, meg óriási anyagi áldozatokkal is járna. Ezzel tehát igen hosszú időre levettelt napirendről a Székely Vasút kiépítése kérdése.

— (A kisszamoszt elzárják.) A városi tanács közhírré teszi, hogy a Kis-Szamos malomárok víze folyó évi október hó 7. napján reggeli 4 óráig kezdve folyó évi október hó 15-ik napján reggeli 7 óráig el fog vésztetni. Felhívja ennek következtében a tanács az érdekelt telek- és vízmozulatosokat, hogy a malom árok medrében szükségessé vált takarítást vagy más javítási munkálatokat ezen határidő alatt hajtsák végre.

— (A birtokosok figyelmébe.) Szavcsina Géza polgármester hirdményben tudatja a város birtokos közönségével, hogy mivel a mérés alá eső fekvések végpontjai megjelölése, különösen pedig a tulajdonosok nevével kiüntetésére felhívott gazdák csak részben tettek eleget a felhívásnak, a teljesebb bejegyzések helyettesítése végett, a működő mérnök a választmányi tagok közreműködésével egy helyszíni azonosítást fog megkezdni. Ebből kifolyólag felhívja az érdekelt birtokosokat, hogy a Gella, Szentgyörgyhelyi Ujhegy és Szentgyörgyhelyi Gella határárészében folyó hó 15. Szentgyörgy alatti tér (Berek) Kölesföld, Tökőze, Városlője, Eperjes térsé és Alsókővespad határárészében folyó hó 16-ára, Kajánfői völgy inenső és túlsó rész kezdete a kajánfői határszélen, határárészében folyó hó 15. és esetleg következő napján megtartandó helyszíni azonosításhoz fekvéseik végénél megjelenni és a bizottságra várni szíveskedjenek.

— (Igaztással vádolt szabó.) A kolozsvári esküdtbírósg tegnap vonta felelősségre Müller Gyula kolozsvári szabómester szocialista vezért, mert a vasúti sztrájk kiűzése alkalmával egy röpiratban kitalálásra buzdította a vasutasokat és felhívta Kolozsvár szocialista érzelme lakosait, hogy tüntessenek a vasutasok mellett. A panflet címe: „Kolozsvár lakosaihoz” volt. Az ügyesség igazolás miatt megindította ellene az eljárás s ügyében tegnap tartották meg a főtárgyalást. Az esküdtbírósg megalakulása után a vádlottat hallgatták ki, aki természetesen tagadta, hogy ekkérelme igazat szándéka lett volna. Majd a pereszedekre került a sor, melyeknek elhangzása után az esküdték felmentő verdiktet hoztak. Ennek alapján a bíróság a vád alól felmentette a politizáló szabómestert.

— (Zongoratanítás.) A conservatorium hangversenyeiről előzőleg ismertetes és a budapesti zenekademián levezgázott intelligens urbólgy uri házaknál zongora oktatást elvállal. Cím a szerkesztőségben.

— (Tennis-verseny Magyar-Bikalon.) Nagy tennis-verseny volt tegnapelőtt Bikalon. Elsőnek Szentiványi Erzsike, Szentiványi Aranka, Antallóczy Aranka és Szabó Illa kisasszonyok állottak fel általános érdeklődés mellett. A versenyből Antallóczy Aranka és Szabó Illa kerültek ki, mint győztesek. Most a férfiak versenye következett. Ifj. Gyarmathy Zsigmond, Szentiványi József, Gyarmathy Béla és Láger Ottó urak mérkőztek. Ifj. Gyarmathy Zsigmond és Láger Ottó nyerték a legtöbb labdát. — Erre Antallóczy Aranka és Szabó Ilona egyes mérkőzésből általános éljenzés között Antallóczy Aranka lett a nyertes. Ifj. Gyarmathy György és Láger Ottó egyes mérkőzése ifj. Gyarmathy győzelmével végződött.

— (Csinos emeleti utcai lakás.) Két szoba és konyhával (Gárgon-lakásnak is igen alkalmas) Deák Ferenc-utca 12. sz. alatt, október 1-től kezdve kiadó. Tudakozni lehet az Ujság kiadóhivatalában. — Telefon 204. sz.

— (Egy fodrász-üzletnek) igen alkalmas bolt-helyiség október 1-től kezdve több évre jutányos áron kiadó. Deák Ferenc-utca 12. sz. Felvilágosítást ad az Ujság kiadóhivatala Kolozsvárt.

— Egy okl. tanítónő ajánlkozik elemi iskolai gyermekek magántanítására. Reflektálók kéretnek címüket tudatni e lap kiadóhivatalában.

— Egy teljesen jó karban levő alig használt fürdő-káld eladó. Cím a kiadóhivatalban.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, kedden, szept. 13-án:

A hajduk hadnagya

Eredeti nagy operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, szerdán, szept. 14-én:

LILI.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: A hajduk hadnagya.
Szerda: Lili.
Csütörtök: A tavasz.
Péntek: Uj betanulással:
Anna és A baktér.
Szombat: Uj betanulással:
Serge Panin.
Vasárnap: A cigány.

* A becsület. Sudermann régi, romantikus darabja kis közönséget vonzott. Az üres padok dacára a szereplők dicsekvő ambícióját játszottak és kerekded özszevágó előadást produkáltak. Kifutott volt Szakács Trasi grófja, Tompa Róbertje és Szentgyörgyinek öreg Heineckeje. Tölvölgyi Leonorája, Szakácsné Heineckenéje, Kassai, Mészáros, Vámos, Berci, Cserényi Adél szintén jók voltak.

* A hajduk hadnagy át adja ma a címszerepben Székely Gyulával és egybekben is a rendes szereposztással.

* Lili. Herve énekes vigjátéka szerdán kerül színpadra Károlyi Leóval a címszerepben.
* Reprizek. A drámai személyzet nagy szorgalommal készült Csiky Gergely »Anna« című egyfelvonásos és Ohnet »Serge Panin« 5 felvonásos drámájára. Az »Anna« egyénitörten megitt címszerepét Tölvölgyi Margit játsza és mellette Gál Janka, Mészáros, Dezséri, Berci és Cserényi Adél lesznek a főszereplők. A »Serge Panin« bravuroz két női szerepét Tölvölgyi Margit és Lezókó Aranka játssza, de hálságú szerephez jutottak a darabban Szakács, Szegő, Mészáros, Gál Janka, Tompa, Vámos, Hegedűs Szeferin és Dezséri is.

Táviratok

Elhunyt vármegyei főügyész.
Nagyenyed, szept. 12.

Müller Mihály ügyvéd, alsó-felhérvármegye főügyésze, ma reggel meghalt, ötvenkilenc éves korában.

Lujza főhercegnő és Lónyay grófné.
Budapest, szept. 12.

Párisi hírek szerint Lujza főhőgnő érdekében nővére, Stefánia főhercegnő, gróf Lónyainé intervenió. Stefánia még e héten Párisba érkezik és találkozni fog nővérével. Lónyay grófnő kikötötte, hogy a találkozóhoz ne vegyen részt Mattasish.

Japán kémek Pétervárt.
Budapest, szept. 12.

Pétervárt jelentik, hogy ott a minap két japán kémert tartóztattak le. A kémek kereskedőknek adták ki magukat s már a háború kitörése előtt Péterváron voltak. Az egyik közülük át is tért az orosz hitre s feleségül vett egy orosz nőt. Most kiderült, hogy mindkettő japán tengerésztiiszt.

A bolgár fejedelem királyunknál.
Bécs, szept. 12.

Ferdinánd bolgár fejedelem ma Ferencz József király meglátogatására Bécsbe érkezett. A fejedelem hivatalos volt a ma délutáni udvari ebédre.

A cár és a Karagyorgyevicsék.
Budapest, szept. 12.

Pétervári jelentés szerint a cár Péter szerb király öccsét örnagyi rangból alezredessé nevezte ki.

Szerencsétlenség a gyakorló-téren.
Budapest, szept. 12.

Novotni Fülöp honvéd örnagya ma a gyakorló-téren lováról leesett s jobb lábát eltörte. Ezenkívül igen súlyos belső sérüléseket szenvedett, mert a ló reá esett.

A japán—orosz háború.
— Legújabb hírek. —

Budapest, szept. 12.

Londoni jelentés szerint az oroszok teljesen kivonultak Mukdenből.

Az oroszok visszavonulása a legnagyobb rendben történt.

A japán hadvezetőség elismeréssel van Kuropatkin hadvezéri talentuma iránt. A visszavonulás fedezését a japánok is egyszerű hadműveletnek tartják.

Az oroszok még mindig a liaojangi ütközet sebesültjeinek az elszállításával foglalkoznak.

Kuroki állítólag lépéseket tett a nemzetközi békekongresszusnál annak kipuhatolása iránt, hogy vajjon nem érkezett-e el már a békekötés ideje.

Londonból jelenti Daili Telegraf, hogy a nyugati államok nem jó szemmel nézik a japánok érthetetlen bizalmatlankodását.

Az attachékat és tudósítokat ugyan is a japánok állandóan legalább kilenc kilométernyi távolban tartják a harcfronttól.

A japánok felesleges bizalmatlankodása a Daili Telegraf szerint méltán esik rosszul a nyugati államok őszinte japáni képviselőinek.

Japánnak nem szabadna elfelejtetnie, mennyire hasznára volt már egy ízben nemrég az angol flotta.

Kurokinak a japán hadvezetőség hibául rója fel, hogy Liaojang ostrománál a hegyek között maradt seregével a helyett, hogy az oroszok visszavonulól szárnyára vetette volna magát.

Kuropatkin parancsot kapott a cártól, hogy a visszavonulást szüntesse be s ütközzék meg ismét a japánokkal.

Kuropatkin azonban a cári parancs ellenére tovább folytatja a visszavonulást.

Londoni jelentés szerint az oroszok öt nap alatt 20.000 embert vesztek.

Port-Artur ostroma.

Budapest, szept. 12.

Londonból jelenti, hogy két szemtanu elbeszélése szgrint Port-Artur ostrománál egy egész japán hadtestet levegőbe röptettek az oroszok szárazföldi aknáival.

Az orosz várakozás egy löporos tornyot fedezett fel Port-Arturban, melyben 10.000 granátot és nagy mennyiségű lőport és golyót találtak, melyek még a japán-kínai háború idejéből maradhattak.

Aru- és értéktőzsde.

Budapest, szept. 12.

Budapesti gabonátőzsde.

Felmondattól 1000 mm. tengerit szeptember hó 17-iki átvételére.
Az 1904. évi szept. hó 9. esti 6 órától szept. 11. esti 6 óráig Budapestre.

Érkezett:	Elszállított:
Buza ... 36610 mm.	Buza ... 100 mm.
Rozs ... 4298 "	Rozs ... 105 "
Árpa ... 4759 "	Árpa ... 579 "
Zab ... 15393 "	Zab ... 1 "
Tengeri ... 5252 "	Tengeri ... 3413 "
Répe ... 152 "	Répe ... "
Liszt ... 417 "	Liszt ... 34871 "
Korpa ... "	Korpa ... 3319 "
Összesen: 66381 mm.	Összesen: 42388 mm.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet szilárdan indult, de a malmok lanyhaságára és nagyobb realizációkra az árak lényegesen visszaestek.

Kezdeté	Változás
Buza okt. 10.56	1037—1038
Buza	—
Buza ápr. 11.86	1071—1070
Rozs	—
Rozs októberre 784	771—772
Rozs	815
Zab	711
Zab okt. 739	734—733

REGÉNY.

Rég mult időkből.

Írta: Szabóné-Karay Anna.

I.

(2.)

A lányka erre egyszerre elereszté finon kis ruhája fodrát, hogy a szétomló vadvirágok elborították a földet, odatette sovány kezecskéjét a fiúéra és balkan szólt: ne sirj!

A fiu hirtelen felkapta a fejét tenyeréről és mezeven kérde:

— Ki szólt hozzád?

— Hát nem látsz engemet?

— Nem látok én senkit a világon. Ki vagy te?

— Én? — hát izé — én az Amina vagyok.

— Kis lány, bizonyosan a faluból. Mit kívánsz tőlem Amina?

— Kívánni — rebegé a gyermek — én semmit sem kívánok, láttam, hogy sírsz, tudom, hogy mikor én sírok, mindig fáj a szívem, azt hittem, hogy talán a tied is fáj, azért mondtam: ne sirj.

— Mily jó vagy te hozzám!

— De hát miért sírsz?

— Mert árva vagyok, nincs senkim a világon. Mert olyan vagyok, aki fölött mindig örökös éjszaka van.

— Igazán? — csakugyan semmit sem látsz? — kiáltá elszörnyedve a leányka és öszecsapta kezét. — Az eget, a földet, a virágokat és még engemet sem?

— Semmit, semmit. Sem eget, sem földet, sem tégedet.

— Szegény fiu! Hát aylan ki vezet? ki vigyáz rád?

— Ez a nagy bot, meg az örnagyalom.

— Hát az apád, anyácskád? — igaz, hisz árva vagy te is, apád, édes anyád meghalt neked is!

— Nem tudom én, éneke-e, vagy meghaltak? — Nem ismerem én őket soha. Boldogok, a kik azt mondhatják: éltek valaha és szerettek.

— Oh ne mondd, hogy azok boldogok!

— zokogta a kis leányka hangosan, — nekem voltak szüleim és nagyon szerettek!

— Meghalt mind a kettő? szegényke, mi lett akkor veled?

— Hát eljött hozzánk az Emma néni meg a Laci bácsi és azt mondték, hogy ők lesznek az én papám, mamám, szeressem őket. De ők nem szerettek engemet. Én sem szerettem, ki nem állhattam őket. Gorombák voltak hozzám, én meg dacos, engedetlen lettem, a mikor csak tehettem, elszöktem hazulról, lementem a Dunához és annak partján, mint te most, kísértam magamat.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. A. Arad. Ha nem kerülte el figyelme, úgy láthatta e hó 11-iki lapunkban már megírtuk, hogy Kiss Mór dr. kérdezi egyelőre a Politikát. Csak jöjjön. Szívesen látjuk.

R. K. Nagyg. Köszönet, Rögtön közreadtuk.

Felolós szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Lapfőigazgató:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

Aláírási felhívás!

Az

ERZSÉBET-SZANATORIUM

SORSJEGYEKRE

már most fogadunk el előjegyzéseket az eredeti feltételek mellett. Bejelentéseknél 1 korona teendő le.

Magyar leszámítoló és pénzváltó-bank

erdélyrészi fiókja

Kolozsvárt, Mátyás király tér 29. sz.

(Bánffy-palota.)

A „Kolozsvári Casinó“

nyilvános éttermében.

(Deák Ferencz-utca 16. szám)

kitűnő házi koszt kapható

Előfizetési ár ebéd és vacsorára

havonként 40 korona.

Diázokmánnal kifizetve!

Bernáth E. Sándor varrógép

kerékpár

nagy rakára és hangszér-üzlet

a m. kir. posta- és táv. szállítója

Kolozsvá

Összes áruimat havi részletezésre is adom és azokért 5 évig felelek. — Szakszerű villamos világítással és motorerőre berendezett mechanikai műhelyben a javításokat gyorsan és jutányos áron bevétem. Nikkelezéseket, különféle színű emallírozásokat saját tűrdőben és kemencében állítok elő.

Kerékpárkölcsönző osztályt

tartok fenn!

Telefon 412.

Képes árjegyzéket adok bármikor!

Karolina országos kórház igazgatóságától.

Száma: 486/904.

3528 1-3

ig.

Árlejtési hirdetés.

A Karolina országos kórház és kapcsolatos egyetemi klinikák házi élelmészéhez szükséges

1. husneműek,
2. kenyér és zsemle,
3. tejneműek,
4. liszt-neműek,
5. cukor, kávé és fűszerneműek,

továbbá

6. festékek, szerek és tisztító anyagoknak szállítás utján leendő biztosítása végett f. évi október hó 10-én délelőtti 11 óráig terjedő határidővel írásbeli, zárt, lepecsételt ajánlatok beadása mellett nyilvános árlejtési hirdetek.

Felhívom a vállalkozni kívánókat, hogy szabályszerűen bélyegelt ajánlataikat minden egyes csoportra külön-külön a fennírt határidőig a kórház igazgatósági irodájába adják be, mert a később érkezők, vagy szabályellenes s a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Bánatpénzül az ajánlat beadása előtt a kórház pénztáránál letétbe helyezendő:

1. husneműeknél 2000 kor.
2. kenyér és zsemlelél 500 "
3. tejneműeknél 500 "
4. liszt-neműeknél 500 "
5. cukor, kávé, fűszerneműeknél 500 "
6. festékek, tisztító anyagoknál 200 "

készpénzben vagy óvadékképes papirokban. Ajánlatok csak a kórház igazgatósági irodában díjtalanul kapható ajánlati lapokon nyújthatók be s fogadtatnak el.

A részletes feltételek a kórház igazgatósági irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemosolhatók, s a szükségletéről is adatlik felvilágosítás.

Kolozsavár, 1904. évi szeptember hó 7-én.

Dr. Engel Gábor,

a Karolina orsz. kórház igazgatója

Sz.: 1607—1904.

Pályázat kántori állásra.

A kolozsavári róm. kath. hitközségnél üresedésbe jött első kántori állásra pályázatot hirdetünk.

Az állással következő évi jövedelem van összekötve: a) készpénz fizetés 1684 korona, b) lakpénz 520 korona, c) némi stóla osztalék.

Kötelessége az első kántorsággal járó mindennemű teendők végzése mellett a belvárosi róm. kath. leányiskola növendékeit művelni tanítani s az énekkart is vezetni.

Az állást elnyerni kívánók keresztlevelel, kántori oklevellel s eddigi szolgálataikat és működésük sikerét igazoló más bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat folyó évi szeptember hava 24-ig a kolozsavári róm. kath. plebániái hivatalnak címezve nyújthatják be, szeptember 25-én pedig személyesen tartoznak Kolozsavárt megjelenni s a délelőtti 9 órai énekes, 10 1/2 órai csendes szent misék alatt orgonálni és énekelni.

Kolozsavár, 1904. szeptember 12.

Biró Béla,

praelatus apát-plebános.



Kiadó lakás.

Konvéd-utca 52. sz. alatt

4 szoba, konyha, fürdőszoba, üveges verandával

október hó 1-től kiadó!

A lakáshoz esetleg istálló is van!

Értekezhetni bármikor lehet ugyanott.

Sz.: 4241—1904.

tkvi.

3527 1-1

Árverési hirdetmény kivonat.

A bánffy-hunyadi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Péter István vígyázó végrehajtónak Vincze György kúti végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 78 korona 20 fillér fölé és jár. felhajtása céljából a bánffy-hunyadi kir. járásbíró (terület levő 1) a m.alkóti 251. sz. tjkben A + 1. r. szám, 90. hrszám alatt felvett egész ingatlanra, tehát Vincze György kúti végrehajtást szenvedett jutalékán kívül Vincze István, Vincze Vincze, Vincze János társulajdonosok jutalékára is 800 korona.

2. Az 537. számú tjkben A + 1. r. sz., 2456. hrszám alatt felvett egész ingatlanra, tehát Vincze György kúti végrehajtást szenvedett jutalékán kívül és Gergely Erzsébet társulajdonosok jutalékára is 47 korona.

3. Az 539. sz. tjkben A + 2. r. sz., 98/2. 99. hrszám alatt felvett egész ingatlanra, tehát Vincze György kúti végrehajtást szenvedett jutalékán kívül Tosa Tódora, Balk Flóre, Trif Tódor (neje Vlak Onyica), Trif Anna és Gergely Erzsébet társulajdonosok jutalékára is 320 korona.

4. Az 545. sz. tjkben A + 1. r. sz., 96. 97. hrszám alatt felvett egész ingatlanra, tehát Vincze György kúti végrehajtást szenvedett jutalékán kívül neje Gergely Erzsébet társulajdonos jutalékára is 93 korona.

5. Az 553. sz. tjkben A + 1. r. sz., 2. rendszám, 1729. 3126/1. hrszám alatt felvett egész ingatlanra, tehát Vincze György kúti végrehajtást szenvedett jutalékán kívül neje Gergely Erzsébet társulajdonos jutalékára is 93 korona.

6. Az 567. sz. tjkben A + 1. r. szám, 98/1. hrszám alatt felvett és Vincze György kúti s neje Gergely Erzsébet tulajdonát képező egész ingatlanra 84 korona.

7. Az 583. sz. tjkben A + 1. r. szám 91/1. hrszám alatt felvett Vincze György kúti s neje Gergely Erzsébet tulajdonát képező egész ingatlanra 80 korona.

8. A 619. sz. tjkben A + 1. r. sz., 2518. hrszám alatt felvett és Vincze György kúti tulajdonát képező egész ingatlanra 10 ko na kiadatlási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi november hó 14-ik napjának délelőtti 10 órájkor Magyar-Valkó közsegházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiadási áron alól is el fog adatni.

Árverezési szándékok tartoznak az ingatlan becsárának 10 százaléka készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árvalammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiadott szabályszerű bizonyítványt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Bánffy Hunyadon, 1904. évi aug. hó 12-én.

SZABÓ ÖDÖN,

kir. jbró.

Maculatur papír

egész ivben. csomagolásra igen alkalmas
különként 20 fillér, métermázsa vételnél
15 korona. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

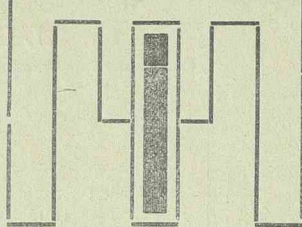


Elutazás végett

Butorok eladók

Petőfi-utca 13. sz. alatt

a kapu között, I-ső ajtó.

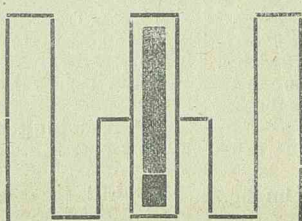


Legolcsóbb politikai napilap
a korán reggel megjelenő

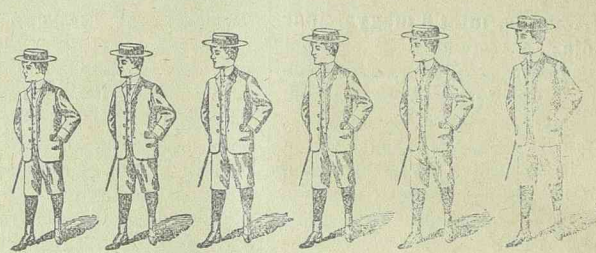
UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egy óra — — 2 korona.



ISKOLAÖLTÖNYÖK



FIUK, GYERMEKEK ES LEÁNYVÁK RESZÉRE

A LEGJELŐSEBB KIVITELBEN ES LEGOLCSÓBB ÁRBA

NEUMANN M.

CS ES KIR. ÜRV. SZÁLLITÓNÁL

Kolozsavár Mátyás király-ter 14. sz.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Államadósság, közkölcsön.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Magyar aranyjárdék	—4 1/2	118 90
" kor. járdék	3 1/2	88 75
" kor. járdék	—4	97 10
All. köl. vaskapucéj. kr.	—3	82 75
1870. nyeremény köles. 100 frt	—	206
Horv.-Sz. reg. kárt.-köv. 4	—	101 50
M. földterhermn. köv. 4	—	97 50
Horv.-Sz. reg. 4	—	98 50
Tiszai és szeg. nyer. köl. 4	—	161 50
Horv.-Sz. jelz. föld. köv. 5	—	101
Convertált adom. koronaj. 4	—	99
Egyes osztr. jár. papir. 4	—	99 85
" ezüst. 4	—	99 85
Osztr. aranyjárdék	4	119
" koronajárdék	4	99
" all. sorsj. 1854. 3	—	185
" 1860-ból 500 frt 4	—	153
" 1860-ból 100 frt 4	—	183
" 1864-ből 100 frt 4	—	257
" 1864-ből 150 frt 4	—	257
Bos.-hercz. orsz. k. 1895. 4	—	95 50
" vasuti 1898. 4 1/2	—	100 70
" 1902. 4 1/2	—	100 70
Budapest f. köles. 4 1/2	—	96 75
Bdpest székes f. köles. 4 1/2	—	96 20
Záloglevelek, elsőbbségek.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Belv. tkp. r. t. kor. ért. 4 1/2	—	101
Egyesült f. tktár 4 1/2	—	100 40
" koron. ért. 4	—	98
Kisbirt.-orsz. földh.-int. 34 év 5	—	103
" 50 1/2 évre kor. ért. 5	—	103
" 50 1/2 évre — 4 1/2	—	101
M. agr. és j. szőlők. 4	—	98 75
" járdékjegy. 4 1/2	—	101
" záloglev. k. 4 1/2	—	100 50
M. ált. takp. r. t. 50 évre 4	—	98
" 65 " 4	—	98
M. földhitel osztr. ért. 4 1/2	—	99
" 41 é. 4	—	99
" kor. é. 50 évre 4	—	98 40
" kor. é. 63 évre 4 1/2	—	88 50
" szab. és talajjav. 4	—	98
Magy. jelzálog-hitelbank 4 1/2	—	100
" ugyanaz 50 évre 4 1/2	—	100
" — 4	—	98
" 50 évre kor. é. 4	—	98
" közs. köv. 50 év 4 és fél 4	—	100
" ugyanaz 50 évre 4	—	98
" 50 év vt. 110 frt 5	—	101 25
" 60 évre 100 frt ért. 3 és fél 4	—	129
" nyer. köv. 4 és fél 4	—	134 50
" osztr. felülb. 4	—	111 25
" nyer. köv. 4	—	101
M. t. p. k. jelz. bankja 4 1/2	—	101
" közs. köv. 4	—	98
" — 4	—	98
Orsz. közp. hitelsz. köv. 4	—	100
Osztr. m. bank 40 és fél é. 4	—	100 60
" 50 év 4	—	100 60
Pesti haz. tp. közs. k. 4 1/2	—	100 25
" kor. é. 4	—	98 50
Pesti m. keresk. bank	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
" 4 1/2	100 25	101 25
" kor. é. 4	98	99
" közs. k. viszf 110 frt 4	107	108
" 105 k. 4	99 50	100 50
Adria tengerh. r. t. 4 1/2	100	101
Bankok részvényei.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Első magyar iparbank 5	336	340
Fiumei hitelbank 5	130	132
Hazai bank részv.-társ. 5	212	214
Horvát orsz. jelzálogbank 5	230	235
Magy. agrár- és jár.-b. rt. 5	450	460
Magy. általános hitelbank 5	759	759 50
Magy. jelz.-hit.-bank l. kib. 5	508	508 50
Magyar kereskedelmi r. t. 5	550 50	555
Magy. kir. sz. Osztályosorsj. 1780	1840	1840
Magyar leszámítób. bank 5	454	455
M.-tak.-p. közp. jelz. bankja 5	1025	1035
Osztrák hitelintézet 5	651	651 50
Osztrák-magyar bank 5	1610	1620
Pesti m. keresk. bank 5	2820	2830
Union bank 5	527	529
Takarékpénztárak.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Belvárosi tak.-pénzt. r. t. 5 1/2	223	225 50
Bud. tp. és orsz. zálogk. rt. 420	426	426
Egyesült Bpest fővárosi 2415	2425	2425
Magy. ált. tak.-pénzt. rt. 570	580	580
Magyar orsz. központi 1680	1700	1700
Pesti hazai első tak.-p. 21700	21800	21800
Biztosító társaságok.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Első m. ált. bizt.-társ. 7990	8040	8040
Fonciére pesti bizt. int. 5 1/2	242	244
Magy. jég- és viszontb. rt. 5	340	346
"Nemzeti" baleset bizt. rt. 5	240	250
Pannonia viszontb. int. 2050	2100	2100
Gőzmalmok.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Konkordia malmom 175	185	185
Első budapesti malmom. 1200	1230	1230
Erzsébet malmom. 430	435	435
Luiza malmom. 220	230	230
Pesti henger malmom. 925	975	975
Molnárak és sütők malma. 375	385	385
Pesti Viktória malmom. 470	480	480
Különb. vállalatok.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Bp.-sztr.-lőrinc téglagyár rt. 300	315	315
Egyes. tégl. és cement gy. 5 1/2	80	90
Esz.-magyarorsz. köszénb. 5	228	232
F.-m. orsz. bánya és kohómű 5	547	552
Kőbányai gőztéglagy. rt. 940	980	980
Kőszénb. és téglagy. rt. 440	446	446
Rákosi téglagyár 150	150	150
Magyar aszfalt részv.-t. 5 1/2	135 50	136 50
Magy. ált. köszénb. rt. 320	325	325
Magy. keramiai-gyár rt. 5	135	140
Salgó-tarjáni köszénb. 5	545	547
Ujlaki tégl. és mészégető 305	308	308
Első m. gazd. gépgyár rt. 5	150	166
"Danubius" m. hajógy. rt. 5	174 50	177
Ganz és társ. v.-ö. r. t.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Magy. vag. és gép. r. t. 310	3150	3150
Nicholson gépgyár r. t. 205	215	215
Rima-mur. S.-t. vasmű r. t. 5 1/2	509 75	510 25
Schlick-féle gépgyár 345	350	350
Ált. vagon-kölcsonzór r. t. 5 1/2	6 0	610
Bihar-Szilágyi olajipar r. t. 300	310	310
Brassói cellulose gyár 36	375	375
Budapesti ált. vil. r. t. 316	322	322
Első magyar betőntő r. t. 205	213	213
Első magy. gyapj. gy. 600	600	600
Első magy. rész.-serfőző 2500	2600	2600
Első magy. sertéshiz. r. t. 475	485	485
Első magy. szálloda r. t. 500	510	510
Fiumei rizshántó és kem. gyár 2800	2900	2900
Gschwind-féle szeszgyár 975	1000	1000
"Hungaria" műtrágya-gyár 215	220	220
Kőbányai polg. sertiőző r. t. 302	312	312
M. cukoripar részv.-társaság 1655	1675	1675
Magy. vasuti forgalmi rt. 5 1/2	345	348
Magyar villamosági r. t. 5	290	291
Nemzetközi villamos társ. 5	560	565
Nemzetk. wag.-kölc. r. t. 5	470	480
Adria tenger haj. rt. 5	479	480
Budapesti közuti vaspálya 575	575 50	575 50
" nov. közep. 350	360	360
" élv. jegy 333 50	334	334
Bpesti vill. városi vasut 5 1/2	115	118
Bpest-úpest-rksp. vill. vasut 175	185	185
Déli vasut 89	99	99
Cs. és kir. dunagőzh. társ. 5 1/2	865	870
Kassa-oderbergi vasut 378	383	383
M. folyam és tengerhajózási r. t. 404	406	406
Magyar gácsr. vasut 5	641 50	642
Osztr. magy. államv. 5	641 50	642
Sorsjegyek.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Bazilika sorsjegy 19 50	21 50	21 50
" osztr. felülb. 21	23	23
Bécs. ny.-k 1874-b. 515	525	525
Budavári sorsj. 155	165	165
" osztr. felülb. 159	169	169
"Jó sziv" egyes. sorsjegy. 9 75	10 75	10 75
" osztr. felülb. 9 75	10 75	10 75
Magy. vörös-kereszt 27	29	29
" o. felülb. 29	31	31
Olasz vörös-kereszt 42	44	44
" o. felülb. 45	47	47
Osztr. vörös-kereszt 54	56	56
Osztrák hitelintézet sorsj. 462	472	472
Pálffy-sorsjegy 160	170	170
Pénz-nemek és váltók.	Mai záró árfolyam	
	Pénz	Áru
Arany. magy. v. o. vert 11 35	11 43	11 43
Török aranylira 117 30	117 60	117 60